

Drømte mig en drøm i nat

Forlæg:

Den eneste kilde til denne sang er et fragment på sidste side af håndskriftet *Codex Runicus*, der blev udarbejdet omkring år 1300. Håndskriftet indeholder flere forskellige tekster, hvoraf den længste og mest kendte er en afskrift af Skånske Lov. Visefragmentet menes at være føjet til omkring år 1350.

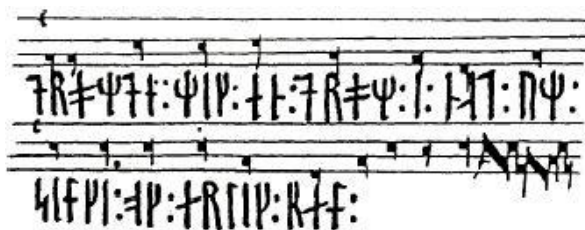

Fig. 1: Visefragmentet fra *Codex Runicus*, AM 28 8vo.

Fragmentet består af en linje med både tekst og melodi og derefter en melodilinje uden tekst (skrevet med mere komprimerede noder). Omsat til et mere moderne layout ser det sådan her ud:

Fig. 2: Gengivelse af visen i Danmarks gamle Folkeviser, bind XI, s. 406.

Som det fremgår, er det ikke muligt at udlede af originalen, hvor lange de enkelte toner skal være, og det kan heller ikke afgøres, hvilken taktart melodien skal synges i, så der er åbent for fortolkninger.

Senere bearbejdelse:

Der kendes ingen folkelig overlevering af sangen, men i 20. århundrede blev den bearbejdet og gjort almindeligt kendt.

Siden 1931 og frem har første linje af melodien spillet i tredelt takt fungeret som pausesignal på Danmarks Radios P1.

I 1945 blev visefragmentet brugt som udgangspunkt for en sang med tekst af Erik Bertelsen og melodi af Povl Hamburger:

Fig.3: Første vers af Bertelsens og Hamburgers udgave af visen, 555 sange.

I denne sang er det kun første linje, der stammer fra det oprindelige fragment. Fragmentets anden linje (uden tekst) har de lavet grundlæggende om, og sangens omkvæd er fuldstændig uden rod i forlægget. Også de har valgt at gengive melodien i tredelt taktart. Denne udgave er i dag den almindeligt kendte "middelaldervise" *Drømte mig en drøm i nat*.

Andre tolkninger af melodien:

Angul Hammerich diskuterede i en bog og en artikel fra 1921, hvordan melodien kunne tolkes. Han konkluderede, at takten med lige stor ret kunne være todelt og tredelt, så han lavede to forskellige versioner, hvor han også tilføjede et frit opfundet omkvæd:

Fig.4: Forslag til melodien i todelt takt, Hammerich, 1921.

Fig.5: Forslag til melodien i tredelt takt, Hammerich, 1921.

Derudover er der blevet påvist nogle middelalderlige paralleller til melodien. Dels i form af en kirkelig *duplum*-stemme fra 1175.¹ Og dels i form af en del af melodien til den franske sang *Li lais d'Aelis* fra 13. århundrede.²

¹ Milveden, s. 689.

² Wolf 1841.

Indspilninger:

Sangens første linje uden tekst har været brugt som pausesignal på Danmarks Radios P1 siden 1931.

Der findes enkelte indspilninger af begge de oprindelige melodilinjer, heriblandt:

Gny (på cd'en *Ærlig Pæl*)

De fleste indspilninger benytter imidlertid udgaven fra 1945, heriblandt:

Gny (på cd'en *Hvor piger tager svende med vold*)

Andre tolkninger af teksten:

Det er blevet foreslået, at visefragmentet skulle have tilknytning til visen om Palle Bosøns død (DgF 392). Denne tilknytning bygger udelukkende på et af versene i en svensk udgave af visen:

Han kläder sig i Silke,
så och i ädel Päll,
dhet råde Gud i Himmelrijk,
hvar iag skal gasta i qväll,
i riden uth.³

Der står ikke noget i denne vise om at drømme sig en drøm. Det gør der derimod i visen om ridderen i hjorteham (DgF 67), som har omkvædet:

Drømth haffuer mik om jomfrwer i alle naath

Der står til gengæld ikke noget i denne vise om silke og ærlig pæl. Alt i alt er der meget lidt at holde sig til, hvis man vil prøve at tilføje noget mere tekst.

Litteratur:

E. Dal: *Nordisk folkeviseforskning siden 1800*, J.H.Schulz Forlag, København, 1956. (s. 378f.)

Grüner Nielsen, H.: "Folkemusik i Danmark", *Nordisk Kultur*, vol. XXV, København, Oslo og Stockholm, 1934.

A. Hammerich: *Dansk Musikhistorie indtil o. 1700*, 1921.

A. Hammerich: "Das Volksliedfragment im Codex Runicus", *Zeitschrift für Musikwissenschaft*, 9./10. hæfte, juni/juli 1921.

B. R. Jonsson: "Drømde mik en drøm", *Kulturhistorisk Leksikon for Nordisk Middelalder*.

I. Milveden: "Organum", *Kulturhistorisk Leksikon for Nordisk Middelalder*.

J. Steenstrup: "De danske Folkevisers ældste Tid og Visernes Herkomst", *Historisk Tidsskrift*, 9. række, 1. bind, København, 1918-1920. (s. 234)

E. von der Recke: *Danmarks Fornviser*, 2. del, Møller & Landschulz, København, 1928. (s. 204f.)

---

³ 1500- och 1600-talens visböcker, s. 354.